

Nota van zienswijzen

**Projectplan 'voor de uitvoering van de
maatregelen in Breedeweg, stroombaan 2
en 6'**

Waterschap Rivierenland

Datum: 16 december 2022, definitief.

INHOUD

1	INLEIDING	2
1.1	ALGEMEEN	2
1.2	ANONIMISERING	3
1.3	LEESWIJZER	3
2	ZIENSWIJZEN	4

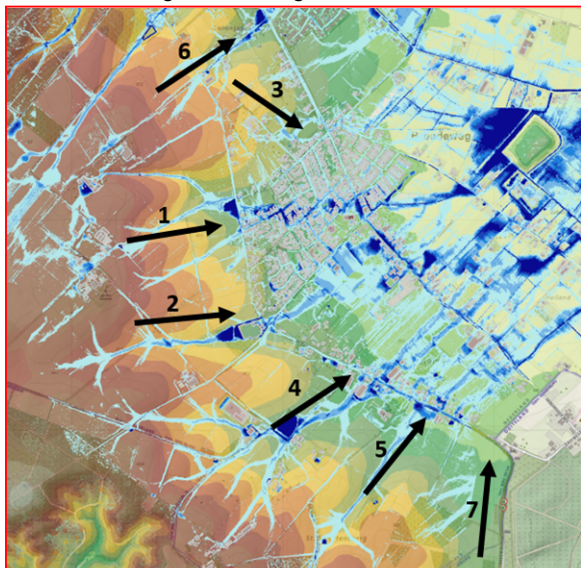
1 INLEIDING

1.1 ALGEMEEN

Op 23 mei 2022 heeft Waterschap Rivierenland het 'ontwerp-projectplan voor de uitvoering van de maatregelen in Breedeweg, stroombaan 2 en 6' vastgesteld. In 2016 en 2017 was sprake van ernstige wateroverlast in en rond de kern Breedeweg in de gemeente Berg en Dal. De ligging van de kern Breedeweg, op de flank van de stuwwal, maakt het gebied kwetsbaar voor snelle afvoer van regenwater.

Gemeente en waterschap hebben gezamenlijk onderzoek gedaan naar de oorzaak en maatregelen om de situatie te verbeteren. Een van de oorzaken is de snelle afstroming vanuit het hoger gelegen agrarische gebied. In het verleden zijn diverse infiltratiebekkens aangelegd/aangepast om deze waterstromen op te vangen. Dit blijkt echter niet voldoende te zijn.

Het doel is om met uitvoerbare deeloplossingen de wateroverlast terug te dringen en de klimaatrobustheid van Breedeweg te vergroten. Er is niet één allesomvattende maatregel waarmee de problemen kunnen worden opgelost. De ambitie is erop gericht om de problemen vanuit klimaatadaptatie zoveel mogelijk te verminderen. Daarbij zijn voor Breedeweg en Grafwegen in totaal zeven waterstromen/modderstromen/droogdalen in beeld (figuur 1), die voor veel overlast en onveilige situaties zorgen.

Figuur 1: 7 stroombanen.

Bij de aanpak van de problemen die tot het verminderen van overlast leiden, gaan gemeente en waterschap zich daarom concentreren op maatregelen binnen deze zeven stroombanen.

Het ontwerp-projectplan met bijbehorende stukken heeft zes weken ter inzage gelegen. Eenieder is in de gelegenheid gesteld om in de periode van 3 juni 2022 tot en met 14 juli 2022 zienswijzen in te dienen op het ontwerp-projectplan.

In deze nota van zienswijzen worden de zienswijzen samengevat en beoordeeld. Waterschap Rivierenland heeft drie zienswijzen binnen de termijn ontvangen.

1.2 ANONIMISERING

Op grond van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) is het niet toegestaan om persoonsgegevens te vermelden als daar geen wettelijke noodzaak voor is. Daarom zijn in deze nota geen persoonsgegevens vermeld.

1.3 LEESWIJZER

In hoofdstuk 3 is elke zienswijze samengevat en beoordeeld. Na de samenvatting en beantwoording van de betreffende zienswijze is aangegeven of dit heeft geleid tot een wijziging van het projectplan 'voor de uitvoering van de maatregelen in Breedeweg, stroombaan 2 en 6'.

2 ZIENSWIJZEN

	Zienswijzen	Beoordeling	Conclusie: Aanpassing plan
1.	Indiener zienswijze 1		
1.1	Op de overzichtstekening is aangegeven dat de spuitvrijezone 4 m breed is maar in de dwarsdoorsnede niet. De insteek tot erfrens is minder dan 4 m.	Correct gezien. Dit is aangepast op tekening nummer 442104-S-3-0003 van 24-22-2022.	De zienswijze leidt wel tot aanpassing van het projectplan.
1.2	De sifon onder de 2 ^{de} Colonjes kan niet natuurlijk leeglopen. Hierdoor is de kans groot dat er langdurig water in blijft staan. Dit zorgt voor meer muggen en knutten in de omgeving en het overbrengen van ziekten voor mens en dier.	De sifon wordt vervangen door oppervlakkige afstroom samen met een drempel. Dit is aangepast op tekeningen nummer 442104-S-3-0003 van 24-22-2022.	De zienswijze leidt wel tot aanpassing van het projectplan.
1.3	Aan de Knapheideweg zijn de hoogte van de stoepranden als de totale breedte van de weg niet aangegeven. Er dient rekening te worden gehouden met landbouwverkeer. Een hoogte van 4 cm hoger dan de naast gelegen bestrating is meer dan voldoende. Verder dient de weg breed genoeg te zijn om nog uit te kunnen wijken in verband met de 3 m brede machines.	De maatregelen passen binnen gestelde normen / wet- en regelgeving die hiervoor gelden.	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het projectplan.
1.4	Op de infoavond is aangegeven dat het water binnen 2 keer 24 uur weg is (infiltratie). Dit is nergens aangegeven.	De infiltratiebekkens zijn inderdaad zodanig ontworpen dat ze via infiltratie in de bodem binnen 48 uur leeg zijn. In de modelberekeningen is daarmee gerekend. Daarvoor is onderzocht of de grondwaterdoorlatendheid van de ondergrond van de infiltratiebekkens hiervoor toereikend is.	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het projectplan.
1.5	Op de infoavond is aangegeven dat het water binnen 2 keer 24 uur weg is (infiltratie). Hoe zal dit met onderhoud worden geborgd?	We zullen monitoren of de infiltratiebekkens binnen 48 uur leeg zijn en hier met passend onderhoud op anticiperen.	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het projectplan.
1.6	Op korte afstand van de erfrens wordt tot 3 m diepte de grond afgegraven (aanleg infiltratiebekken 2 ^{de} Colonjes). Dat betekent dat door diepere grondlagen	De huidige hoogste grondwaterstand bevindt zich op meer dan 10 meter diepte en staat daarmee ver onder de bodem van het infiltratiebekken. Daarom is er als gevolg van de aanleg van het infiltratiebekken geen extra uitdroging te verwachten op het naast gelegen perceel.	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het projectplan.

	wordt gegraven en er meer uitdroging is op het naast gelegen perceel.		
1.7	Op korte afstand van de erfgrans wordt tot 3 m diepte de grond afgegraven (aanleg infiltratiebekken 2 ^{de} Colonjes). Hoe wordt er omgegaan met de verzadiging van de bodem bij infiltratie? Dat betekent dat het naast gelegen perceel daardoor te nat wordt en niet te bewerken is.	Doordat het water binnen enkele dagen is weggezakt naar de diepere ondergrond is er geen noemenswaardige vernatting te verwachten.	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het projectplan.
1.8	Wat zal er aan onderhoud worden gedaan om de aangegeven infiltratie te blijven borgen.	Op de bodem van de infiltratiebekkens wordt één stelconplaat neergelegd als referentie zodat een inschatting kan worden gemaakt van de hoeveelheid sediment die blijft liggen in de infiltratiebekkens na een hevige bui. Daarnaast zullen we monitoren of de infiltratiebekkens binnen 48 uur leeg zijn en op basis van de bevindingen er met passend onderhoud op anticiperen.	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het projectplan.
1.9	Op de infoavond, die er maar één is gehouden, is duidelijk aangegeven dat er nog een terugkoppeling komt met de aangepaste versie. Is dit de terugkoppeling aan de omwonende?	Ja, we hebben de relevante opmerkingen van de infoavond verwerkt op de tekeningen behorende bij het projectplan Waterwet.	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het projectplan.
2.	Indiener zienswijze 2		
2.1	Met dit plan wordt niet voldaan aan de doelstellingen van artikel 2.1. van de Waterwet: de wateroverlast wordt niet teruggedrongen en de klimaatrobustheid van Breedeweg wordt niet vergroot. Mijns inziens is niet middels een deskundigenrapport aannemelijk gemaakt dat dit plan strekt ter voorkoming en waar nodig beperking van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste.	Het project 'Breedeweg maakt ruimte voor water' is gericht op het beperken van wateroverlast in woningen en niet op het te allen tijde voorkomen van wateroverlast. Het laatste infiltratiebekken (2B2) is zodanig ontworpen dat het een overcapaciteit van een factor 3 heeft, waarmee het dus extra robuust zal worden aangelegd ten opzichte van de voor de gehanteerde norm-bui benodigde capaciteit.	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het projectplan.
2.2	Het deskundigenbureau dat het waterschap heeft ingeschakeld, heeft op basis van oude data van 2016 berekeningen omtrent de benodigde capaciteit gemaakt.	Voor de stroombanen 2 en 6 is door adviesbureau Antea een model gemaakt in D-hydro. De rekensoftware D-hydro is ontwikkeld door onder andere het onafhankelijk kennisinstituut Deltares. In het model is gere-	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het projectplan.

	Dit model kan niet in de besluitvorming worden betrokken. Het model is immers niet representatief voor de huidige situatie.	kend met een bui van 60 mm in 2 uur tijd (uitgangspunt neerslagintensiteit). Dit is de bui die in mei 2016 in Breedeweg is gevallen. In Breedeweg hebben we onszelf de inspanningsverplichting opgelegd om bij een bui zoals die van mei 2016 overlast in de woningen te beperken. Deze bui is zwaarder dan de landelijk geldende normbui.	
2.3	De buurman van cliënten liet een rapport van Deltares* zien waarbij de benodigde capaciteit vele malen hoger dient te liggen willen wij droge voeten houden.	Het rapport van Deltares gaat over de EU-ROR. Deltares heeft een snelle modelstudie met Tygron op heel Nederland losgelaten met uitgangspunt de buien 35 mm, 70 mm en 140 mm in twee uur. Dit betekent niet, dat deze buien nu de norm zijn en het waterschap verplicht is, om ervoor te zorgen dat een gebied met deze buien geen schade heeft.	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het projectplan.
2.4	Het project levert naar verwachting een positieve bijdrage aan de biodiversiteit. Het is volstrekt onduidelijk op grond van welke informatie het waterschap deze verwachting heeft ontleend.	De gronden waarop de inrichtingsmaatregelen worden uitgevoerd, zullen niet meer intensief agrarische worden gebruikt. Na de uitvoering mogen flora en fauna zich op een natuurlijke wijze ontwikkelen. Verder krijgen de infiltratiebekkens flauwe oevers en worden deze ingezaaid met een soortenrijk mengsel. Dit alles komt de biodiversiteit ten goede.	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het projectplan.
2.5	De grond bestaat uit leem. Er is te weinig met de grondsoort rekening gehouden, water zakt niet weg in leem. Cliënten vrezen hierdoor voor wateroverlast.	Zie beantwoording onder 1.4 en 1.8; er wordt wel degelijk rekening gehouden met de aanwezige ondergrond.	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het projectplan.
2.6	Het is volstrekt onduidelijk waarom een 'opstaande rand' ter geleiding van overtollig water langs de erf-grensscheiding van cliënten wordt gemaakt.	De 'opstaande' rand in de vorm van een aarden wal betrof een handreiking om zorgen van aanwonenden weg te nemen. Omdat we deze rand niet nodig achten zullen we deze verwijderen van de tekeningen. Als blijkt dat deze rand in de vorm van een aarden wal toch wenselijk is voor u en de direct omwonenden, dan kan dat alsnog mee worden genomen in de uitvoering.	De zienswijze leidt wel tot aanpassing van het projectplan.
3.	Indiener zienswijze 3		
3.1	Dit ontwerp voldoet niet om de overlast in stroombaan 2 op te lossen. Het probleem van de woonwijk wordt verplaatst naar de woningen rondom Breedeweg 96.	Het project 'Breedeweg maakt ruimte voor water' is gericht op het beperken van wateroverlast in woningen en niet op het te allen tijde voorkomen van wateroverlast. Het laatste infiltratiebekken (2B2) is zodanig ontworpen dat het een overcapaciteit van een factor 3 heeft, waarmee het dus extra robuust	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het projectplan.

		<p>zal worden aangelegd ten opzichte van de voor de gehanteerde normbui benodigde capaciteit. Het probleem van de woonwijk wordt hierdoor niet verplaatst maar voor zover de ambitie reikt 'opgelost'.</p> <p>Ook ter hoogte van de woningen rondom Bredeweg 96 zullen de maatregelen leiden tot (nog) minder wateroverlast bij een extreme bui zoals die van mei 2016.</p>	
3.2	De totale oppervlakte van stroomgebied 2 is ruim 100 ha terwijl uw plan met 60 ha rekent.	Het model berekent op basis van de maaiveldhoogtes van het hele gebied. Uiteraard stroomt het water ook in het model van hoog naar laag. Hierdoor wordt het complete stroomopwaarts gelegen gebied op de juiste wijze meegenomen. Het gaat daarbij om een oppervlak van 60 ha.	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het projectplan.
3.3	Dit houdt in dat de infiltratiebekkens maar 25% van de toekomstig te verwachten water kunnen bergen.	In het model wordt gerekend met het correcte afstromend oppervlak. Daarnaast is het laatste infiltratiebekken (2B2) zelfs zodanig ontworpen dat het een overcapaciteit van een factor 3 heeft, waarmee het dus extra robuust zal worden aangelegd ten opzichte van de voor de gehanteerde normbui benodigde capaciteit.	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het projectplan.
3.4	Ook van stroombaan 4 komt er water over de Grafwegen naar mijn woonhuis waar geen rekening mee wordt gehouden.	Het model rekent op basis van de maaiveldhoogtes van het gebied met al het water wat ter plaatse tot afstroming komt. Hierdoor wordt het stroomopwaarts gelegen gebied op de juiste wijze meegenomen. Voor zover stroombaan 4 (een beperkte) invloed zou hebben op het infiltratiebekken 2B2, is dat in het model van Antea meegerekend. De hoofdstroom van stroombaan 4 (stroomdal Sint Jansberg - Grafwegen) heeft geen invloed op het gebied van het infiltratiebekken 2B2.	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het projectplan.
3.5	In het plan wordt gerekend met de gegevens van een bui uit 2016. Het rapport van Deltares* schrijft voor dat je jaren vooruit moet kijken. Er moet worden gerekend met de uitgangswaarden uit dit plan niet een eigen berekening er op los laten.	Zie beantwoording bij 2.3.	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het projectplan.
3.6	Er moet dus rekening worden gehouden met een worst-case scenario van 140 mm per uur.	Zie beantwoording bij 2.3.	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het projectplan.

3.7	Er moet volgens dit rapport van Deltares* worden gerekend met 35, 70 en 140 mm per 2 uur.	Zie beantwoording bij 2.3.	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het projectplan.
3.8	Tevens is de leegstroomcapaciteit van de buffer bepaald dat deze na 24 uur voor 80% is leeggelopen. Dat gaat met deze ondergrond (leemgrond) niet lukken. Daarvoor moeten ruime infiltratiefilters in de bekens worden geplaatst (doorsnede pvc pijp 160 mm en diepte filter min 80 m).	Zie beantwoording onder 1.4 en 1.8, er wordt op een juiste wijze rekening gehouden met de aanwezige ondergrond.	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het projectplan.
3.9	Er dient ook onderhoud te worden gepleegd want deze waterstroom brengt een hoog lutumgehalte / leem mee die de buffer volledig afsluiten van infiltratie. Hoe wordt dit onderhoud van infiltratiebekkenbodem en infiltratie filters geregeld?	Zie beantwoording bij 1.8.	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het projectplan.
3.10	Er is geen uitstroom van het infiltratiebekken 2B2 naar de straat c.q. sloot Bredeweg.	In eerste instantie was voorzien in een overloop van de tweede retentie (via een duiker op de A-watgang aan de Bredeweg). De resultaten met de mei 2016 bui in combinatie met een KD-waarden onderzoek (grondwaterdoorlatendheid van de ondergrond) laten zien dat een overloop niet nodig is.	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het projectplan.
3.11	Er staat een keerwand ingetekend achter de woonhuizen 94-96-96A maar die kan de overstrooming van de buffer niet weg laten stromen langs Bredeweg 94. Dit water zal naar Bredeweg 98 in zuidoostelijke richting gaan en dan ook weer de woning onder laten lopen.	Zie beantwoording bij 2.6 en 3.10.	De zienswijze leidt wel tot aanpassing van het projectplan.
3.12	De duiker onder de Bredeweg bij huisnummer 98 en 89 en 91 heeft door de lage ligging veel te weinig capaciteit.	Zie beantwoording bij 3.10. Het infiltratiebekken wordt niet aangesloten op deze duiker.	De zienswijze leidt wel tot aanpassing van het projectplan.
3.13	Waarom is er geen afvoer sloot getekend om overtollig water in geval van nood van de straat Bredeweg naar de straat Bruuk en verder naar de Ashorst te leiden?	Zie beantwoording bij 3.10.	De zienswijze leidt wel tot aanpassing van het projectplan.
3.14	Er staat een onderhoudspad ingetekend vanaf de Sint Antoniusweg tot Bredeweg 94. Dit pad wordt straks een wandelpad zoals de gemeente heeft gemeld. Ik	De primaire functie van het infiltratiebekken is waterberging. Dat neemt niet weg dat hier ook nevenfuncties mogelijk zijn.	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het projectplan.

	<p>zie dat er straks 5 vijvers liggen en dat er een mooie aanplant komt. Dit is misschien een verrijking voor het dorp maar de aanleg heeft maar 1 functie en dat is waterberging.</p>		
3.15	<p>Uw plan heeft geen waterberging berekend voor de voetbalvelden, het biologisch landbouwbedrijf en het toekomstig bouwplan aan de Sint Antoniusweg. Deze moeten een eigen plan maken maar dat heeft toch tot gevolg dat al dit water via de straat Bredeweg naar het laagste punt stroomt bij Bredeweg huisnummers 89 en 91. Er is geen rekening gehouden met deze hoeveelheid water ten aanzien van de afvoer naar de Bruuk.</p>	<p>Zie beantwoording bij 3.1 en 3.2. In het plan en de daarvoor uitgevoerde modellering zitten ook de oppervlakten van de voetbalvelden, het biologisch landbouwbedrijf en ook het toekomstig bouwplan aan de Sint Antoniusweg. Dit alles zoals het in de huidige situatie is. Nieuwe ontwikkelingen zoals bijvoorbeeld de ontwikkeling van het toekomstig bouwplan aan de Sint Antoniusweg staan los van dit plan. Dit ontwikkelingsplan zal waterneutraal moeten worden aangelegd.</p>	<p>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het projectplan.</p>
3.16	<p>Uw plan heeft dus veel te weinig waterbergend vermogen terwijl het hele weiland in uw bezit is. Dat u al de helft van het perceel als ruilgrond weggeeft is veel te voorbarig. Eerst voldoende waterberging maken. Er is nog een achterliggend perceel aangekocht en beschikbaar als ruilgrond.</p>	<p>Zie beantwoording bij 2.1 en 2.2.</p>	<p>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het projectplan.</p>
3.17	<p>Achter op het perceel waar de instroom van retentieberging 2 begint zit al sinds langer tijd een Das met zijn burcht. Neem aan dat u hier met uw plan rekening mee zult houden.</p>	<p>Wij zullen voldoen aan de wet en regelgeving die hiervoor geldt.</p>	<p>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het projectplan.</p>
3.18	<p>Ik heb de laatste 40 jaar wel water maar geen overlast bij mijn huisperceel Bredeweg 96 gehad. Nu u al het water van de Sint Jansberg, Knapheideweg, Sint Antoniusweg en Meidoornplantsoen naar mijn woongebied stuurt voorzie ik grote problemen en stel ik u daarvoor verantwoordelijk voor de te ontstane schade in de toekomst.</p>	<p>Het doel van de maatregelen is om met uitvoerbare deeloplossingen de wateroverlast terug te dringen en de klimaatrobustheid van Bredeweg te vergroten. We kijken naar maatregelen die een positieve bijdrage leveren voor het totale gebied. De ambitie is erop gericht om de problemen vanuit klimaatadaptatie zoveel mogelijk te verminderen. Er is hierbij sprake van een inspanningsverplichting. Hierbij is zorgvuldig nagedacht over de maatregelen. De verwachting is echter dat met de maatregelen, behoudens in bijzondere gevallen, niet dan wel nauwelijks nog sprake is van wateroverlast en als gevolg daarvan schade. Mocht echter toch sprake zijn van schade nadat de maatregelen zijn getroffen,</p>	<p>De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het projectplan.</p>

		dan kan dit worden gemeld. Daarbij moet er wel rekening mee worden gehouden dat vaststaat dat er schade is en dat deze schade het rechtstreekse gevolg is van de getroffen maatregelen.	
--	--	---	--

* Deltares: Overstromingsrisico's door intense neerslag. Ten behoeve van de voorlopige risicobeoordeling ikv EU-Richtlijn Overstromingsrisico's (d.d. september 2018, kenmerk: 11202192-007-ZWS-0002)